

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA W OPOLU

45 - 052 OPOLE
ul. Oleska 19a

Tel. centr. 77 453 - 86 - 36,37
Tel/Fax 77 453 - 73 - 68
E-mail: rio@rio.opole.pl
www.rio.opole.pl

Opole, 23 grudnia 2014 r.

NA.III-0221-41/2014

W odpowiedzi na pismo z dnia 20 listopada 2014 r. sygn. RO.1431.39.2014, uzupełnione pismem z dnia 05 grudnia 2014 r. dotyczące pytania, czy samorządowy zakład budżetowy może prowadzić działalność polegającą na zarządzaniu wspólnotami mieszkaniowymi informuję, co następuje.

Działalność samorządowych zakładów budżetowych została poddana przez ustawodawcę pewnym ograniczeniom. Zgodnie z art. 14 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 885 z późn. zm.) zadania własne jednostki samorządu terytorialnego w zakresie:

- 1) gospodarki mieszkaniowej i gospodarowania lokalami użytkowymi,
- 2) dróg, ulic, mostów, placów oraz organizacji ruchu drogowego,
- 3) wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz gaz,
- 4) lokalnego transportu zbiorowego,
- 5) targowisk i hal targowych,
- 6) zieleni gminnej i zadrzewień,

- 7) kultury fizycznej i sportu, w tym utrzymywania terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych,
 - 7a) pomocy społecznej, reintegracji zawodowej i społecznej oraz rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych,
 - 8) utrzymywania różnych gatunków egzotycznych i krajowych zwierząt, w tym w szczególności prowadzenia hodowli zwierząt zagrożonych wyginięciem, w celu ich ochrony poza miejscem naturalnego występowania,
 - 9) cmentarzy
- mogą być wykonywane przez samorządowe zakłady budżetowe.

Szczególnego podkreślenia wymaga fakt, iż katalog zadań, w których może przejawiać się aktywność samorządowego zakładu budżetowego został określony w powyższej regulacji prawnej w sposób wyczerpujący.

Jak podnosi się w literaturze przedmiotu katalog zadań własnych jednostki samorządu terytorialnego, które mogą być realizowane przez samorządowe zakłady budżetowe, jest węższy w stosunku do katalogu zadań własnych gminy określonych w art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm.). Wyeliminowane zostały zadania własne, które nie są realizowane w zakresie użyteczności publicznej w rozumieniu art. 9 ust. 4 powołanej ustawy (Smoleń P. (red.), *Ustawa o finansach publicznych. Komentarz*, Warszawa 2012, s. 210).

W myśl art. 9 ust. 3 ustawy o samorządzie gminnym, formy prowadzenia gospodarki gminnej, w tym wykonywanie przez gminę zadań o charakterze użyteczności publicznej, określa odrębna ustawa. Aktem prawnym do którego odsyła powołany przepis jest ustawa z dnia 20 grudnia 1996 r. o gospodarce komunalnej (t.j. Dz. U. z 2011 r. Nr 45, poz. 236).

Zgodnie z art. 1 ust. 2 powołanej regulacji prawnej, gospodarka komunalna obejmuje w szczególności zadania o charakterze użyteczności publicznej, których celem jest bieżące i nieprzerwane zaspokajanie zbiorowych potrzeb ludności w drodze świadczenia usług powszechnie dostępnych. Art. 2 tejże ustawy stanowi, że gospodarka komunalna może być prowadzona przez jednostki samorządu terytorialnego w szczególności w formach samorządowego zakładu budżetowego lub spółek prawa handlowego. W przepisie art. 7 natomiast poczyniono zastrzeżenie, iż

w formie zakładu budżetowego nie może być prowadzona działalność wykraczająca poza zadania o charakterze użyteczności publicznej.

Ponadto podkreślić należy, iż Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach w wyroku z dnia 14 stycznia 2014 r. sygn. akt IV SA/GI 176/13 stwierdził, że działalność prowadzona przez podmioty komunalne w zakresie zarządzania nieruchomościami wspólnot mieszkaniowych nie mieści się w katalogu zadań własnych gminy, a zadanie polegające na świadczeniu usług w zakresie zarządzania wspólnotami mieszkaniowymi nie może być wykonywane przez zakład budżetowy.

Wobec powyższego, warunkiem sine qua non aby dana usługa mogła być realizowana przez samorządowy zakład budżetowy jest zaliczenie jej do sfery użyteczności publicznej. Jednakże nie jest to jedyny warunek. Należy bowiem mieć na uwadze dalsze ograniczenia, które wynikają z art. 14 ustawy o finansach publicznych. Zatem zadania przekazane zakładowi budżetowemu do realizacji na podstawie statutu muszą spełniać łącznie wskazane powyżej kryteria. Niezastosowanie się do przywołanych ograniczeń mogłoby doprowadzić do sytuacji, w której samorządowy zakład budżetowy realizuje usługi, do których świadczenia nie jest uprawniony w świetle aktualnego stanu prawnego.

Analiza powołanych powyżej regulacji prawnych prowadzi do wniosku, że samorządowy zakład budżetowy nie może prowadzić działalności polegającej na zarządzaniu wspólnotami mieszkaniowymi.

Przedstawiając powyższe należy zaznaczyć, że wyjaśnienia Regionalnej Izby Obrachunkowej nie stanowią wiążącej wykładni prawa.